

Kas saab veel hullemat augustit tulla?

Mis tuleb?

Ain Kallis
klimatoloog

Heinakuul ei saanud heina teha ega lõikuskuul lõigata. Äkki ei saa ka viinakuus viina visata ning sügiskuu asemel tuleb talumatu talv?

Ei maksa karta: paar suurt ilmakeskust ennustavad meie kanti saabuvat kuivapoolset sügist. Seniks peame aga leppima praeguse stsenaariumiga – sadu, paus, sadu, jälle paus jne.

Õnneks vast säärast öökülma kui kooliaasta avapäeval tundsi, eeloleval nädalal ei tule. Kuid selgetel öödel see oht siiski püsib. Lõuna pool võiks ilm lähapäevil isegi veidi suve moodi välja näha.

tunni ümber), Raplamaal näitas ta end kolm korda harvemini (ainult 22% võimalikust ajast!).

Peaksime ilmataadile igati tänuvõlgu olema, et ta soosis tähtsaid vabaõhuüritusi – öölaulupidu, rulluisumaratoni ning mõnda kontserti.

Kuidas peaksime kogu suvega rahule jääma? Tartumaal olid kolm suvekuud temperatuurilt normilähedased, jahedaim oli juuni. Kokkuvõttes oli suvi sooja poolest vaid veidi normist jahedam.

Vihmaga on lood teised. Eriti jubedana jääb meelde august, mil ühegi piisata päevi oli mõnel pool vaid neli-viis! Tänavu sadas Eestis keskmiselt 330 mm vihma, viimasel ajal on hullem olnud vaid 1998. aasta suvi (385 mm).

olematu kartulisaaagi: kaks pange panin, ühe sain. Ülejäänud mädanes ära.

Keskmise õhusooja poolest polnud augustile midagi ette heita – Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudis arvutati Eesti keskmiseks 15,7°, mis on normist 0,3 kraadi kõrgem. (Keskliste temperatuuridega on samad lood kui keskmiste palkadega – raske on arvused uskuda!)

Lõikuskuu soojanäitajad päästis kuu keskel meid külastanud lõunatsüklon, mis kergitas temperatuuri korraks isegi 30 kraadini. Kõige soojem paik oli sel kuul Vilsandi (keskmine temperatuur 17°), jahedaim Väike-Maarja (14,7°).

Ilmad püsisid pilvised. Päikest oli rohkem näha Saaremaal (300

Nii küsivad pessimistid. Saab küll, lohutavad optimistid: siis kui vihmale lisaks ka külma tuleb. August on meie maal üks pagana põnev kuu, mai ega juuli ei saa näolegi. Just sel kuul on kuumarekordiks mõõdetud +35,6°, öökülma aga olnud -2,5°. Augustist pärineb nii vihma- (Haanjas 351 mm 1987. a) kui ka põuarekord (Valgas 0 mm 2002. a). Rääkimata sajanditormist 1967. aastal.

Tänavune lõikuskuu jääb meelde kui üks väga vihmane aeg. Peipsi ääres sadas alla lausa kolmekordne norm (235 mm Mustvees), kõige kuivem koht oli seekord Kihnu 123 millimeetriga.

Pole siis mingi ime, et põllud sarnanevad riisiväljadega. Oma aianurgast Põlvamaal sain enne-

• Suurbritannias täitus kuhjaga augustikuus sademete norm: kogu riigis sadas vihma keskmiselt 140 mm (norm 85 mm), kohalikud sajarekordid püstitati Põhja-lirimaal. Läänud august oli saareriigi kliima-ajaloos (alates 1929. a) kõige pimedam (päikest oli näha keskmiselt 105 tundi).

• Esimest korda pärast 1913. aastat oli Päike kogu kuu vältel täiesti plekkideta. (Milline eeskujupoliitikuile!)

• Jaapani keskosas evakueeriti paduvihma tõttu (tunniga 146 mm!) ligi 400 000 elanikku.

• Tavaliselt orkaanid taltuvad soojadelt vetelt maismaale jõudes – nii juhtus ka hirmuäratava Gustaviga Mehhiko lahe rannikul.